

Звіт про діяльність навчально-наукової лабораторії глибинної психокорекції

1. Про фактичний стан діяльності лабораторії (документація, кадрове забезпечення, кількість занять згідно з розкладом, кількість студентів тощо)

Лабораторія глибинної психокорекції є навчально-науковою. Відповідно до положення про науково-дослідну лабораторію (2017 р.) глибинної психокорекції метою її діяльності є:

- розробка необхідних для навчального процесу наукових та методичних матеріалів відповідно до актуальних та перспективних напрямів навчальних та наукових робіт співробітників, студентів, аспірантів, докторантів, співпошукачів Університету;

- висвітлення і поширення результатів наукового пошуку, наукових робіт;

- зв'язок з освітнім процесом, залучення науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, магістрантів і студентів до вирішення важливих наукових завдань.

У Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова академік Т. С. Яценко керує лабораторією глибинної психокорекції педагогічного факультету з грудня 2017 р. Основними напрямками наукових пошуків Т. С. Яценко є формування методології, теорії та практики глибинного пізнання психіки, що активно впроваджується в процес фахової підготовки майбутніх практичних психологів.

Згідно наукового дослідження на тему: «Методологія та методичне забезпечення глибинного пізнання психіки» отримано такі основні наукові результати:

На теоретико-методологічному рівні: Відкриття значущості архаїчного спадку людства та праалогічного мислення для функціонування психіки.

На рівні практичного впровадження: Розроблена методика дослідження мотиваційно-сміслового аспекту архаїзмів, шляхом діалоغو-аналітичну інтерпретацію психомалюнків: «Тату вини», «Тату Едіпа» та «Власне тату».

Найвагомiші результати досліджень: Уточнено методологічний блок обґрунтування методу АСПП, завдяки відкриттю латентних мотивів архаїчного походження. Уточнено витoki енергетичної пріоритетності архаїчних чинників (жертвопринесення, рабоволодарювання / рабопідкореність, мазохізм тощо). Розкрито основи пралогічного (архаїчного) мислення.

Окреслені вище позиції знаходять реалізацію в тематиці численних **дисертацій**, виконаних у контексті досліджень наукової школи Т. С. Яценко. З 2019 по 2023 рік захищено 2 дисертації (С. Манжара, Я. Амурова).

У межах освітнього процесу Т.С.Яценко проводить психологічні майстерні з глибинної психокорекції кожного тижня щонеділі. Заняття відвідують здобувачі вищої освіти ОР бакалавр – 15 осіб, ОР магістр – 23 особи.

За ініціативи Інституту розвитку і терапії Sophia (Польща) академіком Яценко Тамарою Семенівною протягом 2022-2023 року було організовано та проведено серію он-лайн практикумів з глибинної психокорекції. До складу онлайн групи «Глибинна психокорекція (метод АСПП)» входили викладачі, здобувачі вищої освіти як ОПП «Практична психологія» Педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова, Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, так і ЗВО Польщі: Педагогічного університету ім. Комісії народної освіти в Кракові, Природно-Гуманітарного Університету в м. Седльці, Академії спеціальної педагогіки ім. Марії Гжегожевської у Варшаві, Інституту психології Люблинського католицького університету Іоана Павла II.

Також було проведено:

1. Психологічні майстерні 21.03.2019 «Використання репродукцій художніх творів у глибинному пізнанні психіки»;

2. Глибинна корекція – форма психопрофілактики онкологічних захворювань. III Міжнародна науково-практична конференція «Психоонкологія – 2019». (20-21 вересня 2019 р.) Національний інститут раку.

Статті у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus

1. Yatsenko Tamara, Ivashkevych Ernest, Halushko Lyubov & Kulakova Larysa. Dialogue in In-Depth Cognition of the Subject's Psyche: Functioning of Pragmatic Referent Statements. *Psycholinguistics* (2022), 31 (1), 187–232
DOI: 10.31470/2309-1797-2022-31-1-187-232
<https://psycholing-journal.com/index.php/journal/article/view/1256/351>

Монографії

1. Психодинамічна парадигма. Наукова школа академіка НАПН України Тамари Яценко: колективна монографія / за заг. ред. акад. Т. С. Яценко. Дніпро : Інновація, 2019. 350 с.
2. Яценко Т.С. Архаїчний спадок психіки: психоаналіз феноменології проблеми. Дніпро: Інновація, 2019. 283 с.
3. Archaic Heritage of the Psyche: Psychoanalysis of the Phenomenon (V. Lunov, Trans.). Ottawa: Accent Graphics Communications & Publishing. Glasgow: Society for the support of publishing initiatives and scientific mobility Limited. 2021. 324 p.
4. Теория и практика глубинного познания: прагматическое мышление. LAP LAMBERT Academic Publishing, Republic of Moldova Europe, 2021. 354 с. (ISBN: 978-620-4-18344-2)
5. Tamara Yatsenko Liubov Halushko Oleksandra Pedchenko Basic provisions of enhanced cognition of psychology social and educational services for children with disabilities: history, theory and practice. 2021. Poland. 346 p. P. 89-127.

<https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/123456789/14295/1/Monografia%20%281%291.pdf>

Статті у фахових виданнях

1. Яценко Т., Манжара С. Жертвопринесення у його архаїчній сутності *Психологія і суспільство* Випуск 3-4, с.106-117, 2019. <http://pis.wunu.edu.ua/index.php/uapis/article/view/1066>
2. Яценко Т., Амурова Я., Біла О. Архаїзми та їхнє виявлення в архетипній символіці. Вісник ХНПУ імені Г. С. Сковороди. Психологія. Вип. 59. Харків : ХНПУ, 2018. С. 131-151. <http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/psychology/article/view/1499>
3. Yatsenko, T., & Manzhara, S. (2019). Sacrifice in its archaic essence. *Psychology & society (Psihologiâ i suspil'stvo)*, 0 (3-4), 106-117. doi: <https://doi.org/10.35774/pis2019.03.106>
4. Тамара Яценко, Любов Галушко, Ірина Євтушенко, Світлана Манжара. Пралогічність мислення психолога в контексті глибинно-корекційного пізнання *Психологія і суспільство*. Випуск 4, С. 54-69, 2020 <http://pis.wunu.edu.ua/index.php/uapis/article/view/1118>
5. Яценко Т. С., Галушко Л. Я., Манжара С. О. Методологія глибинного пізнання психіки в її пралогічній сутності *Проблеми сучасної психології* № 2 (18), 2020. С. 69-84.
6. Яценко Т. С. Пралогічна сутність імпліцитного порядку психіки. Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України. К.: Видавництво «Фенікс», (2020). Т. XII. Психологія творчості. Випуск 27. 324 с. С. 279-292. https://lib.iitta.gov.ua/722840/1/27_8.pdf
7. Яценко Т. С., Галушко Л. Я., Ткаченко К. В. Актуалізація пралогічного та логічного мислення в глибинному пізнанні психіки // Науковий журнал «Габітус». 2021. № 31. С. 188-196. <http://habitus.od.ua/journals/2021/31-2021/32.pdf>
8. Тамара Яценко, Олександр Митник, Любов Галушко, Катерина Ткаченко, Дмитро Бульченко. Особливості пізнання пралогічного

мислення у процесі психоаналізу візуалізованих презентантів психіки суб'єкта //Український теоретико-методологічний соціогуманітарний часопис «Психологія і суспільство». 2022. №2. С. 113-134.

<http://pis.wunu.edu.ua/index.php/uapis/article/view/1180>

DOI:

<https://doi.org/10.35774/pis2022.02.113>

9. Яценко Т. С., Галушко Л. Я., Євтушенко І. В., Сергата І. О., Ткаченко К. В. Теоретико-практичні проблеми глибинного пізнання психіки суб'єкта в її пралогічно-візуалізованих виявах. *Технологія розвитку інтелекту*. Том 6, №2 (32) (2022). DOI: <http://doi.org/10.31108/3.2022.6.2.5>
10. Яценко Т. С., Галушко Л. Я., Євтушенко І. В. Методологія ведення діалогу у глибинному пізнанні психіки. *Габітус*. Видавничий дім «Гельветика» Випуск 42. 2022. С. 232-244. <https://doi.org/10.32782/2663-5208>

2. Про перспективи на найближчі 2-3 роки (результати набору у 2023 р., прогноз на 2024 р., оптимізація ОП, в якій відображено роль і місце лабораторії);

Події, які відбуваються в Україні, потребують перегляду ОП з врахуванням практичних задач, які постають у процесі підготовки психологів. Відповідно планується ввести в освітні програми дисципліни, які включають основи групової психокорекції, глибинно-психологічне пізнання, використання візуалізованих засобів в роботі практичного психолога, архетипна символіка в роботі практичного психолога. Адже саме використання візуалізованих презентантів сприяє нівелюванню психологічних захистів та точності діагностики, у поєднанні з діалогічною взаємодією. Планується подати на затвердження Вченої ради УДУ імені Михайла Драгоманова оновлене Положення із зміною статусу лабораторії: з науково-дослідної на навчально-наукову.

3. Відповідність лабораторії навчальним планам ОП

У навчальні плани підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 053 психологія (ОП Практична психологія) включено такі курси як: тренінг особистісного розвитку, тренінг соціально-психологічного пізнання, глибинно-психологічне пізнання, психологічна допомога особистості, основи психокорекції. Ці дисципліни включають в себе матеріали, які розробляються у навчально-науковій лабораторії глибинної психокорекції. У навчальний процес включені методи надання психологічної допомоги з використанням психоаналізу комплексу тематичних малюнків, психоаналізу не авторських малюнків, казкотерапія тощо. Здійснюється керівництво та консультування з питань проведення наукових досліджень студентів університету, робота над докторськими та кандидатськими дисертаціями

План роботи лабораторії

на 2024 рік

№	Зміст роботи	Термін проведення	Як будуть представлені результати	Відповідальні особи
1.	Аналіз вітчизняного та зарубіжного науково-практичного досвіду у галузі глибинної психології.	Впродовж року	оприлюднення у наукових публікаціях різного рівня, науково-методичних розробках	науково-педагогічні працівники, докторанти, аспіранти, здобувачі вищої освіти
2.	Керівництво та консультування з питань проведення наукових		оприлюднення у наукових публікаціях	науково-педагогічні працівники,

	досліджень студентів університету, робота над докторськими та кандидатськими дисертаціями	Впродовж року	різного рівня, науково-методичних розробках	докторанти, аспіранти, здобувачі вищої освіти
3.	Онлайн група «Глибинна психокорекція (метод АСПП)», щонеділі	Щонеділі впродовж року	Фотозвіт, висвітлення заходу у медіа і мережі.	Кафедра практичної
4	Робота над методологічним блоком обґрунтування методу АСПП, завдяки відкриттю латентних мотивів архаїчного походження.	Впродовж року	оприлюднення у наукових публікаціях різного рівня, науково-методичних розробках	науково-педагогічні працівники, докторанти, аспіранти, здобувачі вищої освіти
5.	Видавництво монографій, навчально-методичних розробок, монографій, статей в наукометричних базах та фахових виданнях	Впродовж року	оприлюднення у наукових публікаціях різного рівня, науково-методичних розробках	науково-педагогічні працівники, докторанти, аспіранти, здобувачі вищої освіти
6.	Звіт за підсумками роботи науково-дослідної лабораторії	грудень 2024 р.	друкований звіт, оприлюднення результатів діяльності	завідувач науково-дослідної лабораторії

			лабораторії на засіданні кафедри та Вченій раді педагогічного факультету	
--	--	--	---	--

План обговорено на засіданні кафедри

Практичної психології

Протокол №6 від 23.12.2023 р.

Завідувач кафедри

Олександр МИТНИК